

EIKE ETA EUSKAL ESKOLA PUBLIKOA

Euskal Eskola Publikoaren arazoa, arazo ezin gaurkoagoa eta garrantzi bizikoa dugu. Guztion ahotan dago une honetan. Izan ere, orain hautatzen den bideak luzarorako markatzen gaitu.

JAKINEk, garrantziaz jabeturik, gaurkotasunari sakontasuna eskaini nahi dio: arazoa argitzen lagundu nahi du. Datorren zenbakiko gai nagusia Ikastolari eta Eskola Publikoari eskaintzen die. Bi zati ditu, beraz, dossier honek. Lehen, Ikastolaren garapena eta egoera (ikasle, irakasle, gela, lege, textu aldetik), deskribapen mailan burutua; Ikastolaren historia, nolabait esanda. Eta bigarrena, etorkizunari begira, euskal irakaskuntzaren normalizazioa, EIKE proiektua tarteko dela.

Sinetsirik gaude etapa berri batetan (edo aldi berri baten atarian) gaudela. Bere jatorrizko hezkuntz, hizkuntz eta kultur bokazioari erantzun jatorra emateko garapen handia behar du Ikastolak: behar beharrezkoa da eskola estatal eta

pribatuen partehartzea. Lehen parteko txostenean bertan oso egoki esaten zaigunez:

«Argi dago eskola estatalen eta pribatuen partaidetzarik ausartena beharko dela baldin eta ikastolei bizia eman zien helburu funtsezkoenetako batekin, Euskararekin eta Euskal Kulturarekin berreskurapen eta sustapenarekin, kunplitu nahi bada. (...).

Ikastolek bakarrik ezin dezakete beren gain har erreuskalduntzearen barruan eskolari dagokion eremu guzti hori. Horregatik bada, begibistan dago ze, Ikastetxe-tipo bakoitzaren berezitasunen gainetik, Euskal Herria erreuskalduntzeko borondate suharrari erantzungo dion Euskal Eskola sortzeko helburu erkidea ezartzen dela hemen».

Ikastolaren normalkuntzaren bidean gertakari erabakiorra *Euskal Ikastolen Erakundea*-ren (EIKE) sorrera da (1982ko abenduaren 6an aldizkari ofizialean argitaraturiko projektua). Lege-egitasmo honek bazterrak harrotu ditu: era askotako posizionamenduak, inoiz arras kontrajarriak, agertu dira ikastolen etorkizuneko egoera juridikoari buruz. Honela sailka genitzake jarrerok: batzuk bi sare proposatzen dute, eskola transferituena eta ikastolena; beste batzuk sare bakarra nahi dute; baina hauen artean ere bada alderik: sare hori orain bertan eskatzen dute batzuk; beste batzuk, aldiz, integratze-prozesu baten ondorioz ikusten dute ikastolen eta eskola transferituen bateratze hori. Doantasuna, doantasuna eta kitto, eskatzen duenik ez da falta.

Han eta hemen agertu diren proposamenak, denak ez bada gehienak, JAKINek ezagutzen ditu. Gure irakurleak ere baietz uste dugu. Ez ditugu, horregatik, hemen errepikatuko.

Proposamenak oro bere horretan errepikatu ordez, beste formula hau egokiago iruditu zaigu: puntu horietako batzu argitzea, osatzea eskatzen diogu talde bakoitzari. Izan ere, proposamenak, projektuak, deklarapenak, eritziak irakurri eta gero, hainbat puntu ez dugu argi ikusten, edo eztabai-dagarri iruditzen zaizkigu, edo joerazko arriskuak ikusten dizkiegu, edo oposizioaren aldetik garrazki erasoak eta salatuak dira. Talde zein alderdi bakoitzari, bada, argitasunak eta zehaztasunak eskatzen dizkiogu puntu horiei buruz.

Deabruaren abokatuarena eginez gātoz, esan ohi den bezala.

Galdesorta honen bidez, ahalik eta informazio argiena eskaini nahi dio JAKINEk bere irakurleari. Eta edozeini, elkarrizketarako plataforma egoki bat.

Prozedurari dagokionez, egin ditzagun ohar batzu, denei berdinak.

Galdesorta idatzi baten arriskuak ezagutzen ditugu. Hots, erantzuleak, nahi duenean, aise alde egin dezakeela; ihes: galderari ez erantzunez edo, berdin dena, oso aidean eta hitz biribilez arrapostua emanaz. Erregu bat, beraz, honetatik libratzeko: izan zaitezte zehatzak, konkretuak, zuzenak, artzak, erantzuna ematerakoan. Eta, bigarren erredua, galdera guztiei bana bana erantzun diezaiezuela.

Zuen erantzuna 5 orrialde edo 150 lerrotan laburbildu behar dizue. (Luzeago idazten duenari laburketak egitea gure esku dago, gisa denez). Maiatzaren 15erako eskuratu nahi genituzke erantzunok.

Joan Mari Torrealdai
Zuzendaria

P.S.: Galdesorta hau honako erakunde, alderdi eta taldeei bidali diegu: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailari, EAJri, HBri, EERI, PSEri, Federazioei, Irakasleen Elkartei. Ez zaizkie denei galdera berak egin, bakoitzaren ikuspegiari egokitzen saiatu bait gara.